

HET PROCES VAN STAGEMATCHING IN HET MBO

Het perspectief van studenten en leerbedrijven

Dit rapport is een verdieping op de voorstudie van [Van Eijkern & Prevoo \(2023\)](#) en geeft antwoord op de vraag:

Welke elementen van het stagematchingsproces zijn bepalend in het tegengaan van stagediscriminatie?

Stagediscriminatie is een hardnekkig probleem waar veel aandacht voor is en waarover afspraken zijn gemaakt in het Stagepact MBO 2023-2027. Eén van de afspraken is dat mbo-scholen studenten zelf direct toewijzen aan een stage, zonder tussenkomst van leerbedrijf of een 'klikgesprek'.

Conclusie: studenten, leerbedrijven en mbo-scholen zien stagematching als hulpmiddel in de strijd tegen discriminatie, maar het zal de impact van vooroordelen bij selectie en ongelijke behandeling tijdens stages niet wegnemen.

De meeste studenten (70%) moeten zelf solliciteren om een stageplaats te krijgen

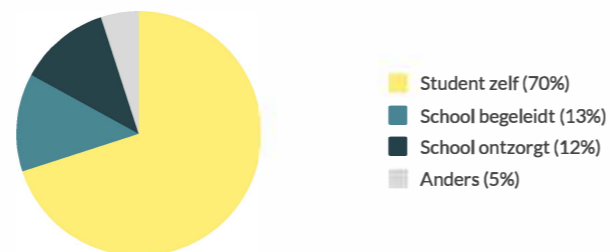
Eén op de acht studenten geeft aan direct door de school aan een stage gematcht te worden. Bij nog eens één op de acht vindt eerst een 'klikgesprek' plaats. Zeven op de tien studenten solliciteert zelf.

'Student zelf' betekent dat het leerbedrijf na een sollicitatiegesprek beslist of de student wordt toegelaten.

'School begeleidt' houdt in dat de school een student selecteert, waarna er nog een klikgesprek plaatsvindt.

'School ontzorgt' betekent dat de school een student direct plaatst bij een stageplek die aansluit bij de leerwensen en competenties van de student, zonder de tussenkomst van een klikgesprek.

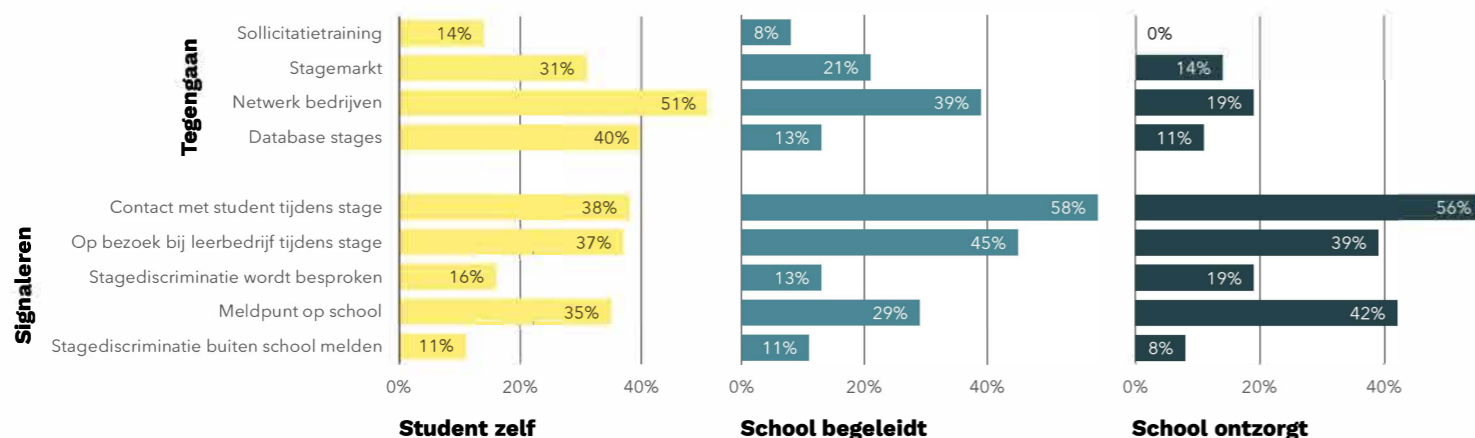
Wie is verantwoordelijk voor de selectie van een student voor een stageplaats? (n = 330 studenten)

Studenten die zelf moeten solliciteren hebben vaker toegang tot andere vormen van begeleiding: sollicitatietraining, stagemarkt, netwerk van bedrijven en stagedatabase

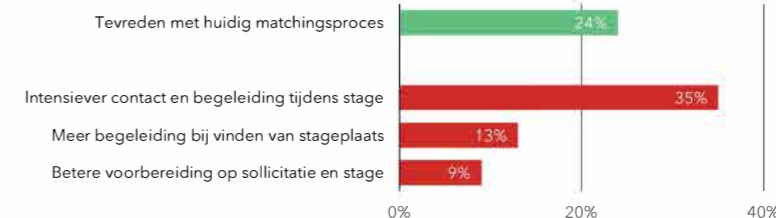
Studenten die niet door de school gematcht worden hebben wel vaker toegang tot andere vormen van begeleiding om stagediscriminatie te voorkomen.

Instrumenten om discriminatie te helpen signaleren worden nog lang niet overal ingezet. Minder dan 1 op de 5 studenten geeft aan dat discriminatie op school besproken wordt en te weten waar ze discriminatie buiten school kunnen melden.

Studenten zijn tevreden met het matchingsproces op hun school, maar zien ook verbeterpunten

In een open vraag geeft 24% van de studenten expliciet aan tevreden te zijn met het gehele matchingsproces. Tegelijkertijd geeft 35% aan tijdens de stage intensiever contact en begeleiding van de school te willen. 13% wil meer begeleiding bij het vinden van een stage en 9% wil betere voorbereiding op de sollicitatie en de stage.

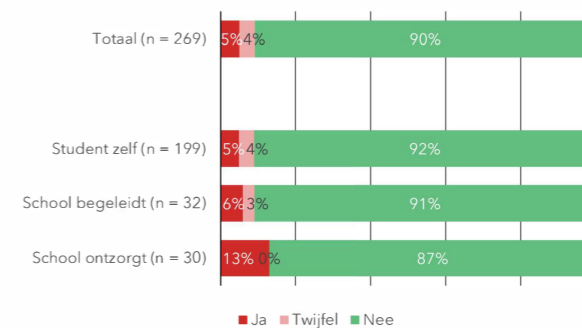
Stagematching is geen garantie voor het voorkomen van stagediscriminatie

Eén op tien studenten ervaart stagediscriminatie. In gesprek met studenten geven zij aan bekend te zijn met verschillende vormen van discriminatie, maar vinden het lastig om deze te herkennen of hebben er zelf weinig ervaring mee.

Onder door de school gematchte studenten ('school ontzorgt') komt stagediscriminatie niet minder vaak voor dan onder studenten die zelf moeten solliciteren ('student zelf') of studenten die eerst een klikgesprek hebben ('school begeleidt').

De resultaten van de enquête wijzen zelfs in de andere richting. De verschillen zijn statistisch gezien niet significant, maar laten wel zien dat stagematching door de school geen garantie is voor het voorkomen van stagediscriminatie.

Stagediscriminatie tijdens de stage

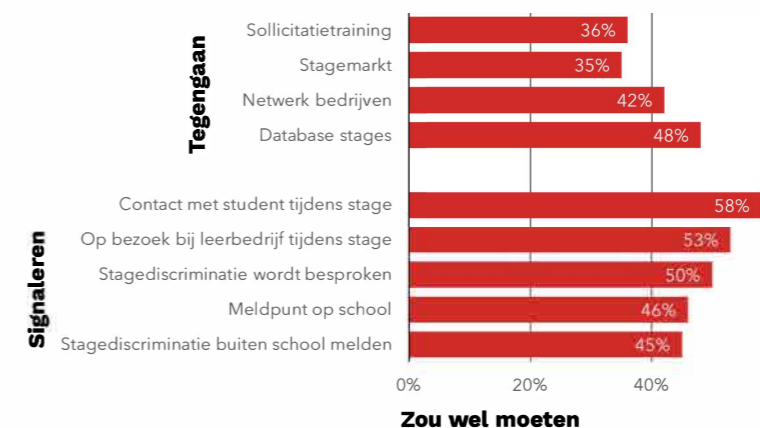

Studenten zonder toegang tot specifieke vormen van begeleiding hebben hier wel vaak behoefte aan

Op scholen waar geen database van stages of netwerk van bedrijven is geeft respectievelijk 48% en 42% van studenten aan dat hun school dit wel zou moeten bieden.

Voor sollicitatietraining en het organiseren van een stagemarkt geldt dit voor een derde van de studenten.

Voor vormen van begeleiding die bijdragen aan het signaleren van discriminatie geeft de helft van de studenten aan dat het goed zou zijn als de school dit (meer) zou doen.

Leerbedrijven zien stagematching als instrument tegen discriminatie, maar wijzen op beperkingen

Discriminatie kan nog steeds tijdens de stage optreden, zelfs bij blinde matching (Leerbedrijf 1), en is moeilijk volledig te voorkomen aangezien het diep in de Nederlandse cultuur verweven is (Leerbedrijf 2). Opleidingen zouden beter rekening moeten houden met stagediscriminatie bij het plaatsen van studenten (Leerbedrijf 3).

"[...] Daar zal het voornamelijk [voorkomen]: op de werkvloer, de pesterijen of wat dan ook. Ja, dat gebeurt natuurlijk ook. [...] Er is altijd de mogelijkheid dat er op de werkvloer zoiets kan gebeuren."
– (Leerbedrijf 1)

"[...] Ik denk dat het ook nog steeds gewoon een cultuur is die wij in Nederland hebben. Als jij niet binnen de lijntjes loopt of je bent anders, dan vinden mensen daar altijd iets van. Wij vinden altijd van alles van iedereen, dus nee, ik denk het niet."
– (Leerbedrijf 2)

"[...] Ik kan me wel voorstellen als school, als je weet dat een bedrijf wat meer gevoelig is voor discriminatie, dat ze dan de studenten misschien een beetje naar bedrijven leiden waar dat totaal niet ter sprake komt, waar geen discriminatie is."
– (Leerbedrijf 3)

Advies: zie stagematching als onderdeel van een breder palet aan maatregelen

Zowel studenten als leerbedrijven zien voordelen van stagematching, maar zien ook nadelen van verplichte stagematching. Zij zien stagematching niet als een effectief instrument om stagediscriminatie tegen te gaan. Zij wijzen er bijvoorbeeld op dat vooroordelen tijdens de selectie nog steeds een rol kunnen spelen en dat – eenmaal gematcht en aan een stage begonnen – studenten op de werkvloer alsnog met discriminatie te maken kunnen krijgen.